

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ W POŁCZYNIE-ZDROJU**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne.
- III. Założenia Wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
- IV. Cel główny.
- V. Działania związane z doradztwem zawodowym.
- VI. Organizacja doradztwa zawodowego w szkole.
- VII. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.
- VIII. Tematyka zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
- IX. Podmioty współpracujące ze szkołą.
- X. Oczekiwania i korzyści wynikające z realizacji doradztwa zawodowego.
- XI. Szkolne zasoby doradztwa zawodowego.
- XII. Ewaluacja.

I. WSTĘP

Aktualny rynek pracy stawia coraz wyższe wymagania w zatrudnieniu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły oraz wymagań, jakie stawiają one kandydatom, ale umożliwi także rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań - w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym. Ponadto tworzony system doradztwa winien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji oraz uświadomienie konsekwencji dokonywanych wyborów. Wreszcie powinien stworzyć możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami poprzez rozwijanie umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego umożliwi uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU SZKÓŁ W POŁCZYNIE-ZDROJU

Zespół Szkół w Połczynie-Zdroju jest jedną z trzech szkół średnich w powiecie świdwińskim.

W skład Zespołu wchodzi następujące typy szkół:

- Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica
- Technikum
- Branżowa Szkoła I Stopnia

II. PODSTAWY PRAWNE dotyczące realizację doradztwa zawodowego w szkole:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, (Dz. U. 2017 poz.59);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz.60);

3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z 2017 r., poz. 1591)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325);

III. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) w szkole obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania przez nich korzystnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Wybór zawodu jest długofalowym procesem rozwojowym, na który składa się wiele decyzji podejmowanych na przestrzeni lat. WSDZ umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samopoznania własnych mocnych i słabych stron, predyspozycji zawodowych, pomaga w zaplanowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i kreatywnego i efektywnego funkcjonowania na nim.

WSDZ zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samopoznania własnych mocnych i słabych stron, predyspozycji zawodowych, pomaga w zaplanowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej,
- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu przygotowania do wejścia na rynek pracy i kreatywnego i efektywnego funkcjonowania na nim,
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych,
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego,
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności,
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

Doradztwo zawodowe jest nieodłączną częścią Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swojego potencjału edukacyjno-zawodowego oraz rozwijaniu jego tożsamości grupowej, jako ważnego elementu funkcjonowania społecznego.

IV. CEL GŁÓWNY

Działania w zakresie doradztwa zawodowego mają na celu:

- wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
- przygotowanie uczniów do roli pracownika, pracodawcy na aktualnym rynku pracy,
- wsparcie rodziców i nauczycieli w ich działaniach doradczych na rzecz młodych ludzi.

V. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWE M ZAWODOWYM

Działania związane z doradztwem zawodowym w technikum są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych; pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- angażowanie w organizację uroczystości i imprez szkolnych;
- promowanie idei wolontariatu;
- angażowanie w działania na rzecz promocji szkoły;
- organizowanie praktyk zawodowych;
- organizowanie staży zawodowych;
- tworzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
- inspirowanie do zdobywania nowych umiejętności poprzez udział w dodatkowych zajęciach zawodowych;
- organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy zgodne z kierunkiem kształcenia uczniów;
- organizowanie spotkań z osobami prezentującymi własne ścieżki rozwoju zawodowego (absolwenci szkoły, przedstawiciele zawodów);
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych i targach dotyczących rynku pracy;
- udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej działalności oraz samopoznanie;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych dotyczących planowania ścieżki edukacyjnej;
- inspirowanie i pomaganie w przygotowywaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD).

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- organizowanie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy i targach edukacyjnych;
- wspieranie rodziców w procesie doradczym, udzielanie informacji lub kierowanie do specjalistów,
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań szkoły,

W zakresie współpracy z nauczycielami:

- umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- prezentowanie działań WSDZ na posiedzeniach rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach;
- organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań informacyjnych z przedsiębiorcami lokalnego rynku pracy;
- inspirowanie nauczycieli do udziału w stażach zawodowych;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego

VI. ORGANIZACJA DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

1. Za organizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego odpowiada dyrektor szkoły.
2. Na każdy rok szkolny w szkole aktualizuje się Program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

Program określa:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego,
 - tematykę działań,
 - metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami,
 - terminy realizacji działań,
 - osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
 - podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.
3. Program opracowuje z zespołem nauczycieli pedagog szkolny odpowiedzialny za realizację doradztwa zawodowego w szkole.
 4. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:
 - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie,
 - na zajęciach grupowych z zakresu doradztwa zawodowego (10 godzin w cyklu kształcenia w klasach Liceum, Technikum i Branżowej Szkoły I Stopnia),
 - na lekcjach z wychowawcą,
 - na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- podczas indywidualnych rozmów doradczych,
 - poprzez udział uczniów w wycieczkach zawodoznawczych, stażach zawodowych, praktykach, targach, w spotkaniach i imprezach związanych z wyborem dalszej drogi kształcenia oraz planowaniem kariery zawodowej,
 - poprzez udział młodzieży w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań, konkursach umożliwiających uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności oraz pracach samorządu szkolnego i szkolnego koła Caritas, wolontariatu.
5. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się doradca zawodowy lub wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel, w tym nauczyciel wychowawca opiekujący się oddziałem lub pedagog.
6. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.

VII. REALIZATORZY DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z DORADZTWE ZAWODOWYM W SZKOLE

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- organizuje wspomaganie szkoły w realizowaniu zadań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjnej zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- koordynuje działalność informacyjno – doradczą realizowaną przez szkołę;
- przeprowadza indywidualne rozmowy doradcze oraz zajęcia warsztatowe dla młodzieży z zakresu doradztwa zawodowego,
- gromadzi i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym,
- wspólnie z zespołem opracowuje projekt WSDZ,
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły.

Wychowawcy

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z doradztwa zawodowego;
- realizują tematy z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;

- współpracują z rodzicami w planowaniu ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole (pielęgniarka)

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji w kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście wyborów zawodowych dokonywanych przez uczniów;

VIII. TEMATYKA ZAJĘĆ Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Poznanie własnych zasobów - klasy I

1. Zajęcia integracyjne
2. Komunikacja interpersonalna
3. Czynniki wpływające na wybór dalszej drogi życiowej
4. Moje mocne i słabe strony

5. Pragnienia i cele życiowe
6. Wiem, potrafię, chcę.
7. Zainteresowania a predyspozycje zawodowe
8. Wpływ wartości na życie zawodowe
9. Planowanie ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.

Rynek pracy - klasy II

1. Lista zawodów, stanowisk pracy.
2. Zawody przyszłości
3. Charakterystyka poszczególnych zawodów. 4. Praca i kształcenie w UE
5. Hierarchia wartości.
6. Interesująca praca. Warunki, jakie musi spełniać.
7. Pragnienia i cele życiowe. Środki realizacji celów.
8. Efektywne gospodarowanie czasem.
9. Świat zawodów, a potrzeby lokalnego rynku pracy.
10. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych - ćwiczenia.
11. Moja firma
12. Funkcjonowanie rynku pracy, mechanizmy rynku pracy
13. Planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej.
14. Redagowanie dokumentów aplikacyjnych: cv, list motywacyjny, podanie, portfolio.

Rynek edukacji i uczenie się przez całe życie - klasy III

1. Dalsze planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej
2. Moja ścieżka edukacyjno-zawodowa.
3. Umiejętność gospodarowania czasem podczas przygotowania do egzaminów.
4. Jak pokonać stres i efektywnie przygotować się do egzaminów?
5. Chcę uczyć się dalej? Gdzie szukać? Jak wybierać? Oferta rekrutacyjna w regionie.
6. Udział w targach edukacyjnych, dniach otwartych uczelni wyższych.
7. Redagowanie dokumentów aplikacyjnych: cv, list motywacyjny, podanie, portfolio.
8. Jak skutecznie przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej? Znaczenie pierwszego wrażenia.
9. Aktywne sposoby poszukiwania pracy.
10. Samozatrudnienie jako jeden ze sposobów na aktywizację zawodową.

Planowanie własnego rozwoju, podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych - klasy IV i V

1. Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej - Indywidualny plan działania.
2. Czynniki planowania kariery edukacyjno -zawodowej.
3. Pojęcie sukcesu i własnej strategii sukcesu.
4. Moja kariera – marzenia do spełnienia.
5. Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej.
6. Uczestnictwo w: Targach Pracy, Targach Edukacji, Festiwalu Nauki, itp.
7. Spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych.

IX. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ

Podmiotami współpracującymi ze szkołą przy realizacji WSDZ są:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdroju
- Powiatowy Urząd Pracy oraz filia PUP w Połczynie-Zdroju,
- Ochotnicze Hufce Pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, młodzieżowe biura pracy, mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe centra kariery, punkty pośrednictwa pracy, ośrodki szkolenia zawodowego,
- organizatorzy targów edukacyjnych, targów pracy,
- przedstawiciele uczelni wyższych,
- pracodawcy,
- lokalne instytucje i przedsiębiorstwa,
- obiekty hotelowe, sanatoryjne w których młodzież odbywa staże, praktyki zawodowe,
- Uzdrowisko Połczyn-Zdrój,
- osoby wpierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów, pracownicy organizacji pozarządowych, itd.),
- absolwenci szkoły,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE),

X. OCZEKIWANE EFEKTY I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Dla indywidualnych odbiorców: dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli i rodziców; poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów; ułatwienie wejścia na rynek pracy; wzrost mobilności zawodowej absolwentów; wyrównywanie szans na rynku pracy; podkreślenie elastyczności i możliwości modyfikacji zaplanowanej kariery.

Dla szkoły: realizacja zobowiązań ujętych w ustawie o systemie oświaty dotyczących przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia

Dla pracodawcy: zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy; nawiązanie dialogu między szkołami, pracodawcami a władzami samorządowymi w celu dostosowania kierunku kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

XI. SZKOLNE ZASOBY DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. Szkoła gromadzi i sukcesywnie poszerza własne zasoby służące realizacji doradztwa zawodowego. Są to, m.in.:

- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego;
- Opracowywany co roku i zatwierdzany przez dyrektora program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny;
- narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- materiały z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego gromadzone w bibliotece: filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje;
- materiały gromadzone w związku z organizacją wydarzeń, takich jak dni kariery, projekty edukacyjne, spotkania z przedstawicielami świat zawodów itp.;
- zasoby internetowe, w tym zasoby ORE;
- informacje o losach absolwentów;

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego

- programy komputerowe;
- informacje i materiały dostępne w zakładce strony internetowej szkoły;
- narzędzia do przeprowadzania monitoringu i ewaluacji.

XIII. EWALUACJA

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego oraz program realizacji są monitorowane. Za monitoring odpowiada zespół ds. doradztwa zawodowego. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym, ustala sposoby, zasady i harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji. Ewaluacja przeprowadzana jest w formie wybranej przez szkołę: co roku lub po całym cyklu kształcenia. Rada pedagogiczna, rodzice uczniów, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole.

WSDZ został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 26 września 2024 r.

Opracował zespół doradztwa zawodowego
Marzena Kalinowska
Marta Szopniewska